

# **Wárágà Pólò dré tísile Filipóyìbhá i dré dhi**

© 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Licence - Creative Commons CC:BY-NC-ND

# **Wárágà Pólò dré tísile Fìlìpójìbhá i dré dhí**

## **Wárágà kònìdhí ni tà àndu ngìle drìdrì dhí**

Kònìdhí wárágà Pólò dré tísile móndyá ka'ibhá Fìlìpójì na dhí i dré dhí 'i.

Fìlìpójì nda tá bhàandre kàdrì Rómà kí òpì ni bvò Mákèdònýà àdhya drìle dhí 'i. Pólò longó tá Rúbí Taní gò Èkèlézyà bhàzo kònàle, dré tá adrérà'a áyì atsí andre ni rì to dhí 'á (Tà 'òle dhí i 16:12-40).

Pólò adré wárágà kònìdhí ni tísì, dré adrérà'a bădzó na dhí 'á. Adré tísìá àwoyà tázò Fìlìpójìbhá i dré, ngá i dré adzílé áyì ledézó dhí kí tà sè. Adré kpà àyì kí togó tiimbà, adrészó tázò dhí, kízà i dré adrélé nyàle dhí adré vélé Rúbí Taní 'o lìle drìdrì lavúlé. Adré tázò dhí, Gìká fè àma adrélé ngbà 'í Krísto ni ka'ì ko, fè kókpà àma adrélé kízà nya akódhí ni tà sè (1:12-30). Adré kpà Fìlìpójìbhá nda kí kodzó, i kàdréró tà kisù Krísto àdhya tímì, adrészó àyì kí tà bha kìní mi, adrészó kízà ka'ì nyàle Krísto àdhya tímì (2:1-30). Adré kpà àyì kí kodzó, i kàdréró mì bha tà adrélé 'ole rúbhá sè dhí i dri ko. Be ró dhí, i kònì dì tâle dhí, Gìká bhà àyì gyägya i kandrá i dré Krísto ni ka'ile dhí sè (3:1-11). Kùdù ro dhí, Pólò adré àyì kí kodzó, i kàdréró tà 'o ína tímì, adrészó lìle ába drìdrì, adrészó lenzélé, adrészó kpà tà zi Gìká tí tà tití i sè (3:12-4:9).

## **Tà kàdrìkàdrì wárágà kònìdhí léna dhí kí atìma**

- 1) Pólò ni mòdo fèma, iindì tà dré zile Gìká tí Fìlìpójìbhá i dré dhí (1:1-11)
- 2) Pólò ni kízà nyàma Rúbí Taní ni tà sè dhí (1:12-30)
- 3) Àma kí tà bhàma kìní mi Yésu Krísto àdhya tímì dhí (2:1-18)
- 4) Àzí Tímòtéyò kya Èpàfùròdítò be dhí (2:19-30)
- 5) Àma kí atsama gyägya Gìká kandrá Krísto ni ka'ima sè dhí, iindì tà 'òma Pólò àdhya tímì dhí (3:1-4:9)
- 6) Pólò ni àwoyà tâma ngá fèle drá dhí sè dhí, iindì mòdo kùdù (4:10-23)

## Pólò ní mòdo fèma

<sup>1</sup> Ma, Pólò, túmäní Tímòtéyò be, adrébhá Yésu Krísto ní màrábà ro dhi i, mà adré wárágà kònìdhi ní tisì àmi, móndyá lolo tití Yésu Krísto ní ka'ibhá Filipoyì na dhi i dré, túmäní Èkélézyà ní drì kobhá fbe, ìndì Èkélézyà ní tà likébhá fbe.

<sup>2</sup> Giká àma kí Atá i Míri Yésu Krísto be dhi i kòbhà àyi kí togó taní àmi rú, ìndì i kòfè tà kìdríkìdrí àmi dré!

## Pólò zi tà Giká tí Filipoyibhá i dré

<sup>3</sup> Má adré àwoyà ta áma Giká dré, vésè wáyi má dré adrérà'a àmi kí tà kisù dhi 'á. <sup>4</sup> Má dré adrérà'a tà zi Giká tí àmi tití dhi kí tà sè dhi 'á dhi, má adré 'òá arí sè bí, <sup>5</sup> mì dré ru amulé túmäní má be Rúbí Taní ní longoma ní tà sè dhi sè. Mì 'o kònìnì kídhólé kitú mì dré tá Rúbí nda ní ka'izo dhi sè, atsálé ándrò kònìdhi. <sup>6</sup> Má adré dì ka'ia tâle dhi, Giká àzí doro nda ní kídhólépi 'ole àmi léna dhi ní go lile ába drìdrì gò, 'òá akílé tití kitú Yésu Krísto dré dra agòzo dhi tú.

<sup>7</sup> Má kàdré àmi tití dhi kí tà kisù kònìnì dhi, kòdhi gyägya, má dré adrélé àmi kí tà fbe áma togó na dhi sè. Gba má kàdré bă nya yà, kó ngalè má kàdré Rúbí Taní longó adrészó târâ ní ni ga yà dhi, àma túmäní àmi fbe tití dhi i Giká ní togó taní fbe àma rú. <sup>8</sup> Giká ní doro tâle dhi, má adré àmi kí le togó wáyi sè, Yésu Krísto ní tândì ní lèle sè káyà dhi.

<sup>9</sup> Má adré dì tà zi Giká tí, mì kàdréró ru le àmi kòfalésè, adrészó tà nínì kisú tògyá be adrészó lile ába drìdrì, <sup>10</sup> mì kòkítswáró tà kí kòfalé ni lanzlé, tà doro lavulé dhi kí ka'izo, mì kàdréró togó fbe lolo ìndì tà àko àmi rú, tsâle kitú Krísto dré dra agòzo dhi tú. <sup>11</sup> Mì ní kpà ga lò'wa tà gyägya àdhya Yésu Krísto dré adrélé 'ole 'ale àmi léna dhi i sè bí, Giká kòkisúrò mìlanzìlanzi i rúku be ásà be dhi bvó.

## Rúbí Taní ní lìma drìdrì Pólò ní bă nyàma sè dhi

<sup>12</sup> Áma adrúpi i, má adré lèá mì kònì dhi, tà atsálépi má rú kòdhi nzì vélé láti

Rúbí Taní dré adrészó lile drìdrì lavúlé.<sup>13</sup> Ásà dhì, sòdá tití adrébhá Rómà kí ópí ní dzó kàdrì likí kònwa dhì i túmání móndyá àruka tití dhì ñbe dhì, ì ní doro tâle dhì, má adré bă nya Yésu Krísto ní tà sè káyà dhì.<sup>14</sup> Di áma bă nyàma nda ní tà sè dhì, Gìká fè àma kí adrúpi bĭ dhì i gàle tawà sè bĭ Mírì Yésu na gò, ì dré adrészó vélé Gìká ní kúlì longó tirì àko wáláká ní ní lavú.

<sup>15</sup> Tà bâti ró dhì, àyi kí àruka ì adré Krísto ní tà longó àyi kí lovó kònzi sè, ìndì dìrèma sè. Di, àruka ní ì adré kó àyikya longóá togó doro sè.<sup>16</sup> Àyi nda kònì ì adré 'òá kònìnì lèle sè. Tàko ko, ì ní tâle dhì, Gìká bhà ma kònwa adrélé Rúbí Taní ní tará ga dhì be.<sup>17</sup> Di, móndyá àruka kôna ì adré àyikya Krísto ní tà longó togó kònzi sè, adrészó àyi kí tândi kí tà bha drìdrì. Ì adré kisùá dhì, ì ní go vélé áma kizà tîmbà kònwa bădzó 'á.<sup>18</sup> Tà yókódhó! À kàdré Krísto ní tà longó láti twátwa i sè, gba kàdré togó kònzi sè yà, kó ngalè togó doro sè yà dhì, má adré lenzélé tà nda sè.

Àyíya, má ní kpà go adrélé lenzélé.<sup>19</sup> Tàko ko, má ní tâle dhì, Gìká ní dra tà atsálépi má rú kòdhì ní ladzá atsálé tà áma apázó dhì ró dhì be, tà mì dré adrélé zìle akódhì tí dhì i sè, ìndì tà Yésu Krísto ní Tírì dré adrélé 'ole áma ledézó dhì sè.<sup>20</sup> Má adré mì bha Gìká véna lovó sè, má kòkitswáró adrélé kanyò ro tà àlo sè ko, be ró dhì, má kàdréró gàle tawà sè bĭ nyànomvá ngóró lókyá wáyi sè dhì tîni, adrészó Krísto ní tà bha kuru áma rúbhá sè, gba kàdré áma lídrì sè yà, kó ngalè áma dràdrà sè yà dhì.<sup>21</sup> Tàko ko, má kàdré lídrì ñbe dhì, má adré ába Krísto ní tà sè. Má kàdré kó dràle dràdrà dhì, kòdhì doro lavúlé má mìlésè.<sup>22</sup> Di, má kàdré dhu rè lídrì ñbe dhì, má ní go adrélé Krísto ní àzí 'o, adrészó lò'wa doro 'a bî. Di má ní má ní àdho kipè kòdhya ya dhì ko.<sup>23</sup> Tà rì nda kòdhì ì adré áma togó tesé. Ma lovó ñbe tò lìzo adrélé túmání Krísto be. Tà nda tà doro lavúlé dhì 'i.<sup>24</sup> Di, àmì kí tà sè dhì, lè má kògò mána adrélé lídrì ñbe.<sup>25</sup> Má adré di tà nda ní ka'ì, adrészó niá tâle dhì, má ní go adrélé lídrì ñbe, adrészó túmání àmì ñbe tití, mì kòkitswáró lile drìdrì àmì kí tà ka'ika'ì na kólénzé be bî.<sup>26</sup> Di má kònì dra go tsàle àmì véna dhì, mì ní vélé àmì kí drì bha kuru Yésu Krísto na lavúlé, tà dré 'ole má dré dhì sè.

## Atsima ngóró dré kítswálé Rúbí Taní sè dhi tíni dhi

<sup>27</sup>Tà kàdrì lavúlé dhi, lè mì kàdré atsílé ngóró dré kítswálé Rúbí Taní Krísto àdhya sè dhi tíni. Dì gba má kòtsa àmì kì no yà, kó ngalè má kòyi ngbà 'í àmì kì tà yiyì yà dhi, má nì niá tâle dhi, mì adré àmì kì totó tâtä, adrélé àdzú bhu togó àlo sè, Rúbí Taní mì dré ka'ile dhi nì tà sè dhi be. <sup>28</sup>Ásà dhi, mì kítswá ngá ro àmì kì kàribhá adrébhá ru pfu àmì fíbe dhi kì tà sè àlomvá ko. Kòdhi nì tadhá àyì dré dhi, ì adré lìle dràdrà kisú, dì mì adré àmíkyá lìle lídrì kóná vésè kólyá dhi nì kisú, ngóró Gìká dré adrélé tà nda nì 'o nì dhi tíni. <sup>29</sup>Tàko ko, Krísto nì tà sè dhi, Gìká fè àmì adrélé ngbà 'í akódhi nì ka'í ko, fè kókpà àmì adrélé kízà nya akódhi nì tà sè. <sup>30</sup>Nyànomvá dhi, mì adré àdzú àlo mì dré tá nôle má rú dhi nì bhu kòdhya. Ngóró mì dré yìle dhi tíni dhi, má adré kpà dhu rè àdzú nda nì bhu.

## 2

### Àma kì tà bhàma kìní mi Yésu Krísto àdhya tíni dhi

<sup>1</sup>Má nì tâle dhi, Gìká adré àmì kì timbà Krísto na, adrészó àmì kì togó tindrì áyì lèle sè dhi be. Mì amú ru Tírí Lólo be, adrélé ngá àlo ró akódhi léna. Mì adré àmì kì togó dóro tadhá, adrészó àmì kì adrúpi kì kízà bha àmì kòfalésè. <sup>2</sup>Ásà dhi, má adré àmì kì kodzó, mì kàdréró ru yi àmì kòfalésè, adrészó ru le lèle àlo sè, adrészó kpà tà 'o togó àlo sè, ìndì tà kisùle àlo dhi sè. Mì kàdré 'òá kònìni dhi, mì nì áma togó 'o gàle arí sè bǐ. <sup>3</sup>Àmì kòfalé dhi, mì kò'o tà àlo kítswázó àmì kì tà bha drìdrì dhi bvó yà, kó ngalè kítswázó àmì kì afà dhi bvó yà dhi ko. Be ró dhi, mì kàdré àmíkyá àmì kì tà bha kìní mi, adrészó àmì kì adrúpi kì tà no kàdrì àmíkyá kì lavú. <sup>4</sup>Mì kàdré ngbà 'í àmì kì tändì kì tà kisù kòdhya ko. Be ró dhi, àmì àlo àlo tití dhi i, mì kàdré àmì kì adrúpi kì tà kisù kòdhya.

<sup>5</sup>Mì kàdré tà kisù ngóró Yésu Krísto àdhya tíni:

<sup>6</sup>Tágba akódhi dré tá adrészó Gìká nì tändì nì lású fíbe dhi,  
lè tá trôle adrema díri Gìká be dhi rú ko.

<sup>7</sup>Be ró dhi, tayí tá ína i atsálé ngá tàko ró,  
lású màrábà àdhya nì ka'ízo dòle gò,

ka'ìzoá atsálé móndí ro.

Dì kàtsá lású be móndí tíni dre dhi,

<sup>8</sup> dré áyi tà bhàzo kìní mi gò,

tà Gìká dré tá lèle í kò'o dhi kí ka'ìzo 'ole tsàle byá dràdrà na,  
ndìndì dràdrà fa kípakipa dri dhi na.

<sup>9</sup> Dì ásà dhi, Gìká dré akódhì ní tingázó bhàle kuru lavúlé,

rú kàdrì rú àruka tití dhi kí lavúlépi dhi ní fèzo akódhì dré.

<sup>10</sup> Dì Yésu ní rú nda sè dhi, móndyá tití ìndì tirí tití bhù na, bvò dri, ìndì bvò  
àndúna dhi kí àyi kí kórókó tití akódhì kandrá,

akódhì ní lìndrì bhàzo.

<sup>11</sup> Ì ní kpà táká àyi kí tändì kí ti sè dhi, Yésu Krísto Míri 'í,

Gìká Atá ní rú bhàzo kùle ásà.

### **Àma kí laguma bhìbhínyà i tíni móndí i kòfalé dhi**

<sup>12</sup> Áma arúpi má dré lèle tò ní i, ngóró mì dré adrélé ngbú áma kúlí ka'ì 'ole má  
mi dhi tíni dhi, mì kàdré kókpà 'óá kònìni má dré adrérà'a àmì kòfalé yó dhi 'á.  
Mì kàdré tà 'o Gìká ní ròma sè ìndì akódhì ní lìndrì bhàma sè, kítswázó tà àmì kí  
tídrízó ásà dhi ní 'o kítswálé tití dhi bvó. <sup>13</sup> Tàko ko, Gìká adré ína tà 'o àmì léna  
nì, mì kàdréró tà í dré adrélé lèle mì kò'o dhi kí le 'ole, adrészó kpà tà nda kí 'o be  
dhi bvó.

<sup>14</sup> Mì kàdré tà tití dhi kí 'o ngùrùngùrù sè ko ìndì káyi sè ko, <sup>15</sup> mì kàdréró Gìká  
ní ànzì lólo i ró tà àlo àko àmì rú, ìndì tà kònzi àko àmì rú, móndyá ándrò  
gòdhögòdho àyi kí tayébhá lítílé dhi i kòfalé be dhi bvó. Mì kàdré lagúlé àyi nda i  
kòfalé ngóró bhìbhínyà bhù mìbhalé 'á dhi i tíni, <sup>16</sup> mì dré adrérà'a kúlí lídrì àdhya  
ní tadhá àyi dré dhi 'á. Mì kàdré 'óá kònìni dhi, má ní áma drì bha kuru àmì kí tà  
sè kítú Krísto dré dra agòzo dhi tú. Tàko ko, à ní nòá ngádra 'á dhi, má ra angú,  
ìndì má 'o àzí landèzo àngyá ko. <sup>17</sup> Dì tágba kòkítswá má dré áma lídrì fèzo wáyi  
àmì kí tà sè yà dhi, má adré mána lenzélé ásà. Tàko ko, áma lídrì nda sù ngóró  
vínò dàle tà mì dré adrélé 'ole ìndì fèle Gìká dré móbòmà ro àmì kí tà ka'ìka'ì sè

dhi dri dhi tñi.<sup>a</sup> Má adré dí lenzélé ásà túmání àmi ñbe tití.<sup>18</sup> Adré kpà lèá dhi, mì kàdré lenzélé túmání má be.

### Àzí Tímòtéyò kya Èpàfùròdítò be dhi

<sup>19</sup> Má adré mì bha Míri Yésu véna kïtswázó Tímòtéyò nì mu lìle àmi véna mbèlè, má kòkïtswáró àmi kì rúbí yi gò, áma togó kàndràrò be dhi bvó.<sup>20</sup> Dhya àzya Tímòtéyò rúsè adrélépi tà kisù mána tñi dhi yókódhó. Akódhi adré áyi togó bha wäyi àmi kì tà dri.<sup>21</sup> Móndyá àruka tití dhi ì adré ngbà 'í àyi kì tändi kì tà kisù kòdhya. Ì adré Yésu Krísto nì tà kisù kòdhya ko.<sup>22</sup> Dì, mì nì tåle dhi, Tímòtéyò 'o tà tití dhi ì áyi tà ka'ika'ì tadházó dhi be. 'O Rúbí Tanì nì àzí màrábà tñi túmání má be, ngóró mvámvá dré adrélé àzí 'o áyi atá be dhi tñi.<sup>23</sup> Má adré dí mì bha akódhi nì mùzo lìle àmi véna mbèlè, lókyá má dré dra nìzoá ngalè áma tà nì adré ngíni ya dhi sè.<sup>24</sup> Má adré kpà ka'ia Míri na tåle dhi, áma tändi má nì kókpà tsa àmi kì no mbèlè.

<sup>25</sup> Má nò doro nì, áma adrúpi Èpàfùròdítò nì mûle nzile àmi véna dhi. Akódhi mì dré tá amùle ngá adzí áma lemerè nì tà sè nda atsá ína áma àzíamu ró, ìndì áma àdzú bhuàmu ró.<sup>26</sup> Dì, nyànomvá dhi, akódhi ína lovó ñbe tò àmi kì nòzo. Akódhi nì togó adré kpà lanzìle, mì dré tá yìle tåle dhi, akódhi tá drà ro dhi sè.<sup>27</sup> Tà båti ró dhi, akódhi tá ína drà ro ànyìanyì dràdrà mìle. Dì, Gìká bhà akódhi nì kizà dre. Ngbà 'í akódhi 'ì ko, bhà kókpà áma kizà, má konyaró vélé kizà lavúlé akódhi nì tà sè ko dhi bvó.<sup>28</sup> Dì ásà dhi, áma togó àtsì ró akódhi nì mùzo nzile àmi véna, mì kògòró lenzélé akódhi nì nòma sè gò, áma togó kàndràrò ásà.<sup>29</sup> Dì akódhi kònì dra tsa dhi, mì kòka'ì akódhi dòle àmi véna Míri nì lèle sè, ìndì kólénzé wäyi sè. Mì kàdré kpà móndì lású be kònìnì dhi kì lindrì bha be.<sup>30</sup> Tako ko, akódhi tá ína ànyìanyì dràdrà mìle Krísto nì àzí nì tà sè. Ka'ì tá kpà áyi lídrì fèle, kïtswázó tà mì dré kïtswálé 'ole bwà ko dhi kì 'o má dré.

## 3

---

<sup>a</sup>2:17 Kàdré ngá dàle mòbòmà dri dhi nì tà sè dhi, à kònò Kìdhoma 35:14; Pfòma 24:6-8; Ngá nàma 15:1-16; 28:7; 29:6; Èbérè i 9:19.

## Àma kí atsama gyágya Gìká kandrá Krísto ní ka'íma sè dhí

<sup>1</sup> Kùdù ro dhí, áma adrúpi i, mì kàdré lenzélé Mírì Yésu na! Má kògò tà má dré tá tísile àmí dré dhí kí tisì tódyá dhí, kòdhí kítswá áma lagù ko. Tà tísile nda kí kpà kítswá àmí kí likí. <sup>2</sup> Lè mì kàdré sùle àmí rú kòkí kí tà sè. Àyí nda i Yúdà ànzì adrébhá tà kònzi 'o, adrébhá móndí kí le 'ole lwàle dhí 'i. <sup>3</sup> Gìká mìlésè dhí, àma kí tändí i móndyá lwàle báti dhí 'i. Tàko ko, mà adré Gìká ní lìndrì bha akódhí ní Tírí ní rìnyí sè dhí àma. Mà adré àma kí drì bha kuru mà dré ru amulé Yésu Krísto be dhí sè. Mà adré kpà mì bha tà adrélé 'ole rúbhá sè dhí i dri ko.

<sup>4</sup> Kònò áma tändí má ní tá adré tà fbe bí kítswázó áma mì bha drìá dhí ma.

Móndí àruka ì kàdré kisùá dhí, ì 'o tà bí rúbhá sè kítswázó mì bha drìá dhí, má 'o mána tà bí àyíkyá kí lavú dhí ma. <sup>5</sup> Tàko ko, à ti tá ma ɿsérélè mvá ro, Bènyàmínà ní súrú na. Ma Èbérè tändí angálépi Èbérè kí súrú lésè dhí 'i. À lwà tá ma kítú ní nzi-drì-na áma tìzo dhí àmvolésè. Kàdré Yúdà ànzì kí tátrítrí kúlí ní tà sè dhí, má lebè tá tátrítrí kúlí nda Fàrisayò ro. <sup>6</sup> Kàdré adrema togó fbe àtsì ró dhí ní tà sè dhí, má pfo tá móndyá ka'ibhá Èkèlézyà na dhí kí mì tà tändí ró. Kàdré adrema gyágya tátrítrí kúlí 'òma sè dhí ní tà sè dhí, à kítswá tá tà àlo bha má rú bwà ko.

<sup>7</sup> Dí, tà ángùdhí má dré tá kítswálé kisúlé tà nda kòdhí i sè bwà dhí, mà adrén yànomvá nòá tà tåko ró Yésu Krísto ní tà sè. <sup>8</sup> Ngbà 'í kòdhí ko, mà adré tà tití dhí kí no tà tåko ró, mà dré adrélé áma Mírì Yésu Krísto ní níma ní tà no kàdrì lavúlé dhí sè. Akódhí ní tà sè dhí, mà gá tà tití dhí i gágà, adrészò tà nda kí no kànyànyà ro, mà kòkisúró Krísto, <sup>9</sup> ru amúzó akódhí be be dhí bvó. Má kítswá tá áma tändí ní 'o atsálé gyágya Gìká kandrá tátrítrí kúlí 'òma sè bwà ko. Dí, Gìká bhà ína ma adrélé gyágya í kandrá, mà dré Krísto ní ka'ile dhí sè dhí ní. Tàko ko, à kítswá ngbà 'í atsálé gyágya akódhí kandrá tà ka'ika'i sè. <sup>10</sup> Nyànomvá dhí, mà adré ngbà 'í Krísto ní le níle, túmání rìnyí dré ngàzo dràdrà 'ásè dhí be kòdhya. Má adré kpà kízà dré nyàle dhí kí le nyàle, mà kòdraró ngóró dré dràle dhí tíni, <sup>11</sup> má kòkítswáró kpà ngàle dràdrà 'ásè be dhí bvó.

Angú ràma kítswázó làgí kisú dhí

<sup>12</sup> Má adré kisùá ko tâle dhì, má kisú tà nda kòdhì i tití dre dhì. Má atsá kpà dhu rè dóro kïtswálé tití ko. Dì, má adré mána lìle drìdrì kïtswálé tà nda kì ru, ngóró Yésu Krísto dré kpà áma rùle i dré dhì tíni. <sup>13</sup> Áma adrúpi i, má adré kisùá ko tâle dhì, má ru tà nda i dre dhì. Dì, tà má dré adrélé 'ole dhì, kònìdhì 'i: Má adré tà má àmvolé dhì kì tivì, adrészó áma fe adrélé lìle drìdrì. <sup>14</sup> Má adré angú ra tsàle byá kùdù nì na, kïtswázó làgí Gìká dré áma zìzo kisùá bhù na Yésu Krísto na dhì nì kisú dhì bvó.

<sup>15</sup> Lè àma tití lì'wábhá àma kì tâ ka'ika'i na dre dhì i, mà kàdré tà kisù kònìni. Dì, móndí àruka àmì kòfalé dhì i kàdré tà kisù twá dhì, Gìká nì tâ nda nì tadhá àmì dré. <sup>16</sup> Tà kàdrì lavúlé dhì, lè mà kàdré lìle drìdrì, adrélé trôle tà mà dré kisúlé dre dhì i rú.

<sup>17</sup> Áma adrúpi i, mì kàdré áma lebè adrészó tà 'o mána tíni. Mì kàdré kpà móndyá adrébhá tà mà dré tadhálé àmì dré dhì kì lebè dhì kì no be. <sup>18</sup> Tako ko, má adré gòle tà má dré tá tâle àmì dré vésè be bì kònìdhì nì ta mìndra sè: Móndí bì dhì i adré tà 'o ngóró kàribhá Krísto nì fa kípakipa àdhya i tíni. <sup>19</sup> Àyi nda i adré lìle dràdrà kisú. Àyi kì gìká, àyi kì rúbhá kì lovó 'i. I adré àyi kì drì bha kuru tà adrébhá kanyò fe àyi dré dhì kì tâ sè. I adré ngbà 'í tà bvò kònì àdhya kì kisù kòdhya. <sup>20</sup> Dì, àma ró dhì, àma kì bhà ína bhù na. Mà adré àma kì tìdrílépi, Mírì Yésu Krísto nì agòma kònalésè dhì nì letè lovó sè. <sup>21</sup> Akódhì nì àma kì rúbhá yàyà dhì kì ladzá atsálé áyi rúbhá mìlanzìlanzì ro dhì tíni, áyi rìnyí i dré adrészó tà tití dhì kì bha áyi pá zàle dhì sè.

## 4

<sup>1</sup> Dì áma adrúpi má dré lèle tò nì i, mì kàdré àmì kì totó tätä Mírì Yésu na! Áma arúpi i, ma lovó ñbe tò àmì kì nòzo. Má adré kpà lenzélé àmì kì tâ sè tò. Àmì áma kùlá má dré adrészó drì bha kuru ásà dhì 'i.

**Tà tâle kùdù ro Fìlìpoyìbhá kì kodzozó dhì i**

<sup>2</sup> Má adré Yùwòdíyà kì ti lizí Sítikè be, i kàdréró ru yi togó àlo sè Mírì Yésu na.

<sup>3</sup> Mì, áma àzíàmu má dré kítswálé ka'ile nì, má adré kpà ámì ti lizí tòkó nda kì ledé. Tàko ko, ì bhu tá àdzú túmāní má be Rúbí Tanì nì tà sè, túmāní Kèlémè be, ìndì áma àzíàmu àruka àyi kì rú dré adrészó búkù lídrì àdhya léna dhi ìbe.

<sup>4</sup> Mì kàdré ngbú adrélé lenzélé Mírì Yésu na. Má adré gòle tàá dhi, mì kàdré lenzélé! <sup>5</sup> Mì kàdré àmì kì togó yàyà tadhá móndyá tití ì véna. Mírì Yésu adré alìle mbèlè. <sup>6</sup> Mì kòbhà àmì kì togó adrélé lanzile tà àlo sè ko. Be ró dhi, tà tití ì sè dhi, mì kàdré tà mì dré adrélé lèle kisulé dhi kì zi Gìká tí, adrészó tongolé akódhì rú, adrészó kpà àwoyà ta akódhì dré. <sup>7</sup> Dì Gìká nì tà kìdríkìdrì adrélépi móndyá tití dhi kì tà nìnì lavú dhi nì àmì kì togó likí, àmì kì tà kisükisù be Yésu Krísto na.

<sup>8</sup> Kùdù ro dhi, áma adrúpi ì, mì kàdré tà tití adrébhá báti dhi kì kisù, túmāní tà tití kítswábhá líndrì sè dhi ìbe, tà tití adrébhá gyägya dhi ìbe, tà tití adrébhá lolo dhi ìbe, tà tití adrébhá aveave ró dhi ìbe, tà tití kítswábhá adrélé ka'ile dhi ìbe, tà tití adrébhá dóro kítswálé tití dhi ìbe, ìndì tà tití kítswábhá rúku sè dhi ìbe kòdhya. <sup>9</sup> Mì kàdré tà tití mì dré ndàle kisulé má vélé dhi kì 'o, túmāní tà tití mì dré yile má tí dhi ìbe, ìndì tà tití mì dré nôle má rú dhi ìbe. Dì Gìká adrélépi tà kìdríkìdrì fe dhi nì adré túmāní àmì ìbe.

### Pólò tà àwoyà ngá fèlé ì dré dhi sè

<sup>10</sup> Má adré lenzélé Mírì Yésu na, mì dré gòle áma tà kisù lókyá vwàvwà àmvolésè dhi sè. Má nì, mì adré tá áma tà kisù drìdrì dhi be. Dì, láti mì dré tá kítswázó àmì kì togó dóro tadhá má vélé dhi tá yó. <sup>11</sup> Má adré tàá kònìnì, má dré adrélé ngá lovó ìbe dhi sè ko. Tàko ko, má nì mána adrélé togó kìdríkìdrì ìbe ngá má dré adrészó ába dhi kì tà sè dhi be. <sup>12</sup> Má sù ru adrema lemerè ro dhi be, ìndì adrema ngá ìbe bì dhi be. Tà tití ì sè dhi, má nì adrélé togó kìdríkìdrì ìbe dhi be, gba má kàdré ngá nyàle dhi ìbe yà, kó ngalè tòbirí ìbe yà, má kàdré ngá ìbe bì yà, kó ngalè ngá àko yà dhi. <sup>13</sup> Má kítswá tà tití dhi kì 'o Krísto adrélépi rìnyí afè má dré dhi sè.

<sup>14</sup> Dì, mì 'o àmikya dóro áma kízà dòzo túmāní má be. <sup>15</sup> Àmì Filipoyìbhá nì ì, mì nì dóro tòle dhi, lókyá má dré tá Rúbí Tanì longozó àmì kòfalé gòzo adrélé

'òle ngàle Màkèdònýà 'ásè dhì sè dhì, àmì tá Èkèlézyà àlo ru amúlépi má be adrélé ngá fe má dré dhì 'i kalóma dhì. Èkèlézyà àzya adrélépi 'òá kònìnì dhì tá yókódhó.<sup>16</sup> Tako ko, má dré tá adrérà'a Tèsàlòníkè na dhì 'á dhì, mì adzí tá ngá má dré tá adrészó lovó nì ñbe dhì i vésè be bǐ.<sup>17</sup> Má adré tåá kònìnì, má dré adrélé ngá le kisúlé àmì drígásè dhì sè ko. Be ró dhì, má adré mána lèá dhì, Gìká kòfè tà tanì àmì dré ngá mì dré afèle má dré dhì i sè.<sup>18</sup> Má kisú ngá tití mì dré adzílé Èpàfuròdítò drígá dhì i dre. Nyànomvá dhì, ma ngá ñbe bǐ kítswálé má sè. Ngá àlo áma pìlepi dhì vélé yókódhó. Ngá mì dré afèle nda i ngóró ngá tådzí be dório fèlè mòbòmà ro Gìká dré dhì i tíni. Ngá nda i kítswá akódhì mìlésè gò, dré kañzoá.<sup>19</sup> Dì áma Gìká nì ngá tití mì dré adrészó lovó nì ñbe dhì kì fe gàle àmì drígá bǐ, ngóró dré adrélé tà làgí kyàkyà mìlanzìlanzì ro dhì kì fe Yésu Krísto na dhì tíni.<sup>20</sup> Mìlanzìlanzì kàdré Gìká àma kì Atá dré kóná vésè kólyá! Kàdré kònìnì.

### Mòdo kùdù

<sup>21</sup> Mì kòfè mòdo móndyá lólo tití Yésu Krísto nì ka'ibhá dhì i dré. Adrúpi mà dré adrészó àyi ñbe kònwa dhì i fè mòdo àmì dré.<sup>22</sup> Móndyá lólo tití Gìká àdhya i fè kpà mòdo àmì dré, lavúlé dhì, àyi adrébhá Kàyìsárà nì dzó na dhì 'i.

<sup>23</sup> Míri Yésu Krísto nì togó tanì kàdré àmì ñbe!